

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 40 lei.
Nagyváradon: egy óra 30 lei.

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

HEGEDÜS NÁNDOR MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilagyi Dezső)-utca 6.

A kisebbségek jogait követelik a kamarában

Lobb botrányok az alkotmányreform vitájában — Lascu Demeter az ellenzéki képviselő kizárása ellen

A kamara tegnapi üléséről jelenti a hír:

A kamara tegnapi ülésén Julian párti képviselő szólalt fel elsőnek, aki megemlítette Circulescu, az alkotmányjavaslat előadójaival szemben intézett támadást. Hangsúlyozta, hogy Bratianu Vintiaak köszönhető, aki ennél még súlyosabb szavakkal illette Circulescut. Megemlíti, hogy ahányszor a kormányt inszultációkkal vádolják siet nemzetiszínű fogóval takarózni. Circulescu válaszában megemlíti magát. Lascu Demeter mondta nemzeti párti képviselője tiltakozott az ellenzéki képviselők kizárása ellen.

Panisteanu napirend előtt a kamara rossz élelmézését teszi szóvá, elmondta, hogy a legénység a kiszolgáltatással együtt szükségét szenved. Vainu belügyminiszter a kormány nevében kijelenti, hogy nemsokára a parlament elé terjeszti a tisztek fizetéséről szóló törvényjavaslatot. Tiverzohn rabbi nevei képviselő az újabb antiszemita vádakra hívja fel a kormány figyelmét.

Ezután az alkotmányreform tárgyalásán térnek át. Elsőnek dr Pistiner szociálisták képviselője szólalt fel, aki szerint a régi alkotmány sokkal szabadlebb volt, mint az új. Kijelent, hogy a kisebbségek és a nők jogainak megsemmisítése elismerését követeli. Szerinte ennek a parlamentnek nincs joga az alkotmányreformot elkészíteni. Jorga

képviselő szólal fel ezután és bekacsolja beszédét Pistiner dr beszédébe és a zsidó iskolákban a héber nyelv használatára tér ki.

Ezután liberális szónok: Bogda dr állt fel szólásra. Alig kezdett azonban beszélni, az ellenzéki képviselők, helyükön nyugodtan ülve, kiáltásokkal zavarták a szónokot.

S ez mindannyiszor megismétlődött, ahányszor Bogda dr szólásra nyitotta a száját. A liberális oldalon igyekeztek ellensúlyozni az ellenzékiek gúnyolódását és hangos „bravó” kiáltásokkal igyekeztek elnémítani az ellenzék

zugását, azonban sikertelenül. Délután fél 6 órától este 8 óráig tartott a parlament tanácskozási ülésében ez a zugás, mire az elnök bezárta az ülést, annak folytatását holnap délután három órára tűzte ki.

A gör. kat. és gör. kath. érsekek vitája a szenátusban

A szenátus ülésén Schullerus és Müllerszász képviselők a szászok nevében támadták az alkotmányreform elismertetését, amely megszünteti a gyulafehérvári autonómiát.

Öt perc szünet után a szenátus ülés újabb megnyitották. Elsőnek Suciu Balázsfalvi érsek szólalt fel. Kijelentette, hogy nem foglal állást az alkotmányjavaslatl szemben, mivel nem akar külföld előtt kedvezőtlen hatást kelteni, hanem kötelességének tartja megvédeni a görög katolikus egyház érdekeit a szenátusban elhangzó támadásokkal szemben. Azt a kormány komolyan foglalkozik az egyházak egységesítésének gondolatával, akkor azonnal lemond, mert minden vallást respektálni kell.

Bartholomeu püspök: A katolicizmusnak akar propagandát csinálni?

Suciu Vazul: A román erdélyi egyház egy szolgálatot tett a román nemzetnek, mert a katolicizmus a külföldön eloszlatta a benyomást, hogy szláv nép vagyunk. Majd tiltakozik az ellen, hogy a görög katolikus egyház ellen röpiratokat terjesztenek.

Balan érsek azzal vádolja a görög katolikusokat, hogy megcsalják a népet és magyar ágyukat használnak a hittérítésre. Majd adatokat sorol fel annak bizonyítására, hogy a románokat erőszakkal katolizálták.

Ezután kifogásolja, hogy a pápa bukeresti követe a diplomáciai szokásokkal össze nem férő dolgokat követ el. Kéri a kormányt, hogy a nunciának ne engedje meg a propagandaüzést az országban.

Öt perc szünet után Balan folytatja beszédét s kijelenti, hogy nincs megelégedve az alkotmány azon pontjával, mely csak elsőbbséget biztosít az államban az orth. egyháznak. Elég erősek vagyunk ahhoz, hogy ne folytassunk más nemzetek ellen gyűlöletpolitikát és elég türelmesek vagyunk, hogy ne kelljen mások jogainak taposását megkísérelnünk. Balan érsek azzal végezte beszédét, hogy az egyházak szabadságát és autonómiáját és a felekezeti iskolák fenn tartását biztosítani kell. Ülés vége nyolc óra után.

A Csarnok az árutőzsdéért

A nagyvárad Kereskedelmi Csarnok a tőzsde reformjáról szóló értesülések alapján memorandumot készített s azt a következőknek küldte meg: dr Cosma Gábor belényesi Gentiú József margittai. Iliescu Dimitrie szalontai. Munteanu Sándor telegdi és dr Kiss Döme szenátoroknak. Banescu Ion élesdi. Banu Constantin belényesi. Negulescu Atanáz beéli. Lapadatu Sándor csékei, dr Chirvai Vazul margittai, dr Zigre Miklós nagyvárad, dr Sassu Dimitrie szalontai, dr Andru Szevér szalárdi és dr Lázár Aurél tenkei képviselőknek.

A memorandum szövege a következő:

A kereskedelmi és ipari minisztériumnak a lapokban közzétett kommunikéje szerint a közeli napokban elkészül a tőzsdetörvény reformjára vonatkozó törvényjavaslat és a minisztérium azt a törvényhozó testület elé fogja terjeszteni.

Az új tőzsdetörvény az eddigi tőzsdéken kívül újabb tőzsdejogositványokat fog megállapítani. A törvényjavaslat szerint ilyen tőzsdejoggal fogják felruházni mindazokat a kereskedelmi gócpontokat, amelyeknek forgalma a tőzsde fenntartását megkívánja. Azon tiszteletteljes kéressel fordulunk önökhöz, hogy a kereskedelem és iparügyi minisztériumnál már most odahatni méltóztassék, hogy a miniszter ur által a parlament elé terjesztendő törvényjavaslatba felvéttessék az, hogy Nagyvárad város az árutőzsde fenntartásának jogával minden esetre felruháztassék.

Ezen kérelmünk indoklására és szenátor, illetve képviselő ur tájékoztatására tisztelettel felsoroljuk a következő indokokat:

Az alulírott Kereskedelmi Csarnok már 54-ik éve áll fenn és így a volt Magyarország egyik legrégebb kereskedői testülete. Az a tény, hogy a Kereskedelmi Csarnok már több mint egy fél százada működik, bizonyítja azt, hogy ezt a testületet mindig a józan megfontolás vezette és irányította. Azok a tapasztalatok pedig, amelyeket a Csarnok eddigi és jelenlegi vezetősége a közgazdaság terén szereztek, biztosítékát nyújtják annak, hogy a Kereskedelmi Csarnok csak olyan kérdésben terjeszt elő indítványt, vagy kérelmet, amelynek megoldását nemcsak a kereskedelem, de azzal kapcsolatosan a város egész társadalmának érdeke kívánja.

Hivatásunk és felelősségünk tudatában állítjuk azt, hogy Nagyvárad városnak az általunk kérelmezett árutőzsdére feltétlenül szüksége van, mert az árutőzsde a város kereskedelmének existenciális kérdését képezi.

Nagyvárad város különösen jelen helyzetében par excellence az a kereskedelmi város, amelynek egyetlen léalapja a város minél intenzívebb kereskedelmi forgalma.

De nemcsak existenciális alapja városunk kereskedelmének a most említett forgalma, hanem erre városunk az összes feltételekkel ellátva predisztinálva is van.

Nagyvárad város Románia határszélén fekszik, néhány kilométerre az ország határától.

A külfölddel öt vasuti vonal köti össze és pedig:

Nagyvárad—Biharkeresztes—Budapest

Nagyvárad—Kót—Komádi.

Nagyvárad—Derecske—Debrecen.

Nagyvárad—Kötegyán—Békéscsaba.

Nagyvárad—Szatmár—Halmi,

amelyek legyezőszerűen vezetnek Nagyvárad város vasuti állomására, hogy innen Erdély felé egyetlen vasuti vonalon a Nagyvárad—Kolozsvár—Bukaresti vonalon vezessenek tovább. Ebből a vasuti hálózat-

ból megállapítható kétségtelen tény és nemcsak hírlapi frázis, hogy Nagyvárad város Romániának északnyugati szárazföldi kikötője s így már ebből a tényből is kétségtelen, hogy ennek a városnak bírnia kell azon intézményekkel, amelyekkel ezen földrajzi és vasúti helyzetét kellőképpen kihasználhassa. Ezen intézmények legfontosabbik része pedig az általunk kérelmezett árutőzsde.

Egy széleskörű tapasztalatokkal rendelkező és jól iskolázott kereskedelmi generáció élt itt és él ma is, amely ismeri a tőzsde célját és kellő intelligenciával bír arra, hogy a tőzsdét foglalkoztassa. Városunk kereskedelme az országhatárok megállapítása utáni első időkben kritikus helyzetbe került, mert elhelyezési piacának legnagyobb részét elvesztette. De éppen kereskedőink intelligenciáját bizonyítja az a körülmény, hogy kereskedőink gazdasági krízisünk indító okait felismerték és a legrovidebb idő alatt célszerűen berendezkedtek arra, hogy városunk kereskedelme azon tranzit kereskedelmet bonyolítsa le, amely úgy az export, mint az import tekintetében egyrészt Románia, másrészt a gazdasági összeköttetésekre alkalmas külföld között keletkezik. Egyetlen tény a biharpüspöki vámhivatal állandóan növekedő forgalma bizonyítja ezen állításunk valódiságát.

Bár kétségtelen, hogy elsősorban is a gazdasági szükség indokolja azt, hogy városunk a tőzsde fenntartásának jogával felruháztassék s e mellett kétségtelen lévén, hogy városunk kereskedelme a tőzsdét kellőképpen foglalkoztatni is tudja. Legyen szabad azonban felhozni a jogi indokokat is.

A volt Magyarország kormánya az alulírott Kereskedelmi Csarnokot mindjárt megalakulása után a gabona és terménycsarnok tartásának jogával ruházta fel és ezt a jogot a Kereskedelmi Csarnok mindmostanig gyakorolta és ma is gyakorolja. A Kereskedelmi Csarnok éppen olyan áruüzleti szokványokkal bír, mint maga a tőzsde. A jogfolytonosság a gazdasági szükségesség mellett komoly érv a tőzsde engedélyezésére irányuló kérelmünk mellett. Fontos erkölcsi indokok is szólnak a mellett, hogy kérelmünk a minisztérium által teljesíttessék. A határszéli városok hivatalos és társadalmi vezetőségeinek különösen fontos gondját képezi az, hogy a városi lakosság tisztességes megélhetéséről gondoskodjék. A tisztességes megélhetés hiányában egy határszéli város lakosságának gyakran kínálkozik alkalma a tisztességtelen keresetmódhoz és különösen akkor, ha a megélhetés gondolai erre reá kényszerítik. A Kereskedelmi Csarnok vezetősége nemcsak a kereskedelem érdekelt képviselője, de egyben mint ennek a városnak polgárai emberbaráti kötelességünk polgártársaink egzisztenciáját a tőlünk telhető módon biztosítani.

Meggyőződésünk, hogy városunknak a tranzit kereskedelemre történő teljes berendezkedése és ebből a célból a szükséges intézményekkel való ellátása esetén polgártársainknak meg van adva a megélhetés lehetősége és városunk meg van kímélve attól, hogy a tisztességes megélhetés hiányában a csempészek és egyéb kalandorok gyűlhelye legyen.

Bizunk abban, hogy átérzi az itt tárgyalt kérdés nagy horderejét és fontosságát és befolyásával oda fog hatni, hogy városunk kereskedelmének ezen itt tolmácsoltt kérése teljesíttessék.

Dr Stern Ödön elnök, dr Fried János titkár.

* Aradra csukott autó naponta indul Cukor garage, színház mögött. Telefon 1601.

* Az új zárórarendelet. A hónapokon át tartó szigorú zárórákorlátozásokban most enyhülés állott be. Catana Aurél rendőrprefektus legutóbbi bukaresti útja alkalmával interveniált a kormánynál az új záróra korlátozások enyhítése érdekében. Ennek az intervenciónak meg is lett a kívánt eredménye. A rendőrprefektus magához kérte a kávéházak és éjjeli lokálok tulajdonosait és közölte velük, hogy a jövőben minden kávéház hetenkint háromszor hajnali három óráig tartható nyitva. Barok és általában éjjeli mulatóhelyek pedig hetenkint négyszer tarthatnak nyitva hajnali három óráig.

Sztrájk készül a borbélyiparban

A nagyváradai borbélymesterek és munkások tegnap utolsó tanácskozásra ültek össze, hogy a kollektív szerződés vitás pontjaira megegyezést hozzanak létre. A munkaadókat Menning Sándor, Veress János és Zsigován János képviselték, a munkásokat Héder Gyula.

A munkások képviselője kijelentette, hogy a borrháló rendszer végleges eltörlését kívánják s a vasárnapi munkaszünethez ragaszkodnak. E két feltétel teljesítése nélkül a kollektív szerződést nem fogadják el. Miután a vasárnapi munkaszünet kérdésében megegyezés nem jött létre, a tárgyalások véget értek. A borbélyiparban tehát sztrájk várható.

Ennél a kérdésnél meg kell jegyeznünk, hogy a múlt években már egy bormozgalom alkalmával eltörlték a borrhálót, ezen a címen a borotválkozás díját felemelték, de a mozgalom után néhány héttel a borbélysegédek ismét elfogadták a borrhálót. Ez — azt hisszük — nem fair eljárás. Nagyon helyes volna, ha a borrháló eltörlése esetén a tringeldeket tényleg eltörlőnék.

Hova lett a 90.000 lei?

A pénzbevételek határideje előtt pár nappal történt, hogy az Industria Romana de Petrol részvénytársaság felsődornai aszfaltbányáiban dolgozó munkások kifizetésére 90.000 leit küldött a Bihoreana pénzügyintézet, amely ezt letétként kezelte. A vállalat ügyvédje jelentkezett is, hogy a pénzt fizessék ki. Augusztus 26. volt a bejelentés utolsó napja s a Bihoreana nem tudván, hogy pénzt őriz letétben, nem intézkedett a beváltás iránt s azt felelte, hogy nála nincs letét.

Szokás volt akkor, hogy leit kaptak a pénzügyintézetek, de koronában fizették a munkásokat, a beváltási arány 1:4 volt. A vállalatnak tehát, miután a leleket a bank nem váltotta be, 360.000 koronára volt szüksége munkabér címén s az 1:2 arányban való beváltás után ebből a 360.000 koronából 180.000 lei kiadása származott. A Bihoreana akkor azt felelte az Industriának, hogy nála nincs letétben 90.000 lei.

A vizsgálat kiderítette, hogy a bank a 90.000 leivel terhelt levelet megkapta s letétbe tette anélkül, hogy a pénzről tudott volna. Ebből per származott s a törvényszék elutasította az Industria Romana de Petrol-t keresetével.

A királyi ítélőtáblán Kepes L. Miklós tanácsa vette tárgyalás alá a felebbezett ítéletet. Kihallgatta Faragó Márton volt igazgatót, dr Faragó Viktort, Papp János főkönyvelőt, Papudoff Teodort, a Banca

Romaneasca igazgatóját, Szóke Sándort, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóját, Albanit, a Banca Centrala igazgatóját, Szalay József és Erdős Zsigmond igazgatókat, mint szakértőket. Barbu Romu Bihoreana igazgatóját, Hartmann igazgatót s úgy határozott, hogy a vállalat pénzügyi könyveit bekívánja s annak megtekintése után dönt.

A felfüggesztett szalonfőjegyző ügye

Megírjuk, hogy Abrudán D. nagyszalonfőjegyzőt felfüggesztették állásától. A felfüggesztés indokára nézőket mondták illetékes hatóságok.

Panaszok érkeztek a prefektushoz szalonfőjegyző, hogy a villamosok körülmények történtek. A prefektus elrendelt vizsgálatot, amelynek megtartására bírói delegált dr. Gravu Aurél nagyszalonfőjegyző elnökelete alatt. A szalonfőjegyző tagjai voltak: Diószegi Lajos tanár, Csáky György bankigazgató, dr. Roxin Miklós esperes, Kodós Mózes ügyvéd és Weiszton, a Toldy-malom igazgatója, valamint két központi megyei tisztviselő.

A vizsgálat két hétig tartott, a nagyszalonfőjegyző villamos üzemeltetése terjedt ki, melynek igazgatója Várnai Aurél. A két heti kimerítő vizsgálat több rendbeli szabálytalanságot és ellenességet talált, azokról jegyzőkönyvet vett fel és jelentést tett a megyei prefektusának.

Abrudán Demetert pedig felfüggesztették állásától. A főbb szabálytalanságok közé tartozott, hogy Várnai a villamos részére a közüzemnek nyújtott vezetékes áron vásárolt motorina égőket és magánosoknak vagon-tételeket magas áron eladta s a többletet nem adta el, hanem magának tartotta. Továbbá előzetes bejelentés és jóváhagyás nélkül privát felszereléseket eszközölt anyag nagyrészt és a munkaerőt az államtól vette el.

Enyhítő körülmény Várnainak az, hogy a községi előjáróság ezeket az állításokat elnézte s bár tudomása volt róla, az előírt törvényes kontrollt nem eszközölte feljelenteni elmulasztotta.

A fegyelmi eljárást megindították csak a főjegyző ellen, hanem Diószegi Károly gazdasági jegyző ellen is, vábbiakra nézve a felettes hatóság felelőssége.

* A Népszövetségi „Hangya” tagsági igazolványt kapnak az irodák vásárlás visszatérítéshez.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

SAS-PASSAGE.

Szerda

Csütörtök

INNOCENT

Pásztor Árpád regénye filmen.

A főszerepben: FANNY WARD.

HOLLÓS tavaszi újdonságai megérkeztek

Március 26-ra halasztották a Rimanóczy-bérlet tárgyalását

A Rimanóczy-bérlet ügyének törvényszéki tárgyalása tegnapi volt kint. Tevékeny azonban arra, hogy az ügy tárgyalásához hosszabb időt vesz igénybe, a törvényszék határozott, hogy erre egy külön tárgyalási napot tűz ki, amikor csak ezzel foglalkozik majd a bíróság. A tárgyalást dr. Lázár Aurél fogja képviselni.

E tekintettel arra, hogy a szerződés érvényessége egyedül a közigazgatási bíróságok ítélete és a bíróság csak annak eldöntésére hivatott, hogy szerződés hiányában helye a kiköltetésnek, a városi tanácsot teljesen függetlenül, már a döntés elki is írja a nyilvános árverést, tekintettel arra, hogy május elsejétől már nem lesz érvényesnek a szerződés.

Nagy ára van a német moratóriumnak

A belga közvélemény egyre ellenséges magatartást tanúsít a ruhrvidéki elköltséssel szemben. A brüsszeli konferencia egyik célja lesz, hogy ezt az ellenséges magatartást enyhítse. Valószínű, hogy a megszállást legerősebben érző ország szintén igen kényelmetlen magatartást fog gyakorolni Franciaországra. Megbízható diplomáciai forrásból értesülések szerint ezzel szemben a belga kész francia tervezet elfogadására is. A tervezet szerint Németország számára a következő feltételeket fogják szabni.

Németországnak ki kell jelentenie, hogy a Ruhrvidék megszállása törvényes volt. Németországnak nem szabad megzavarni azon rendszabályoknak, amelyek a rajnai tartományok állandó deszignálására vonatkoznak. A Ruhrvidék „közigazgatásilag a rajnai tartományhoz csatolják, egyébként Németországhoz marad.” A Saarvidék népszavazásáig csatolják a Rajna-tartományhoz a Ruhr-területhez. A franciák állandó lakosai maradnak a saarvidéki lakosoknak.

Németország fenti feltételek elfogadását követően moratóriumot kap s harmincöt év alatt évente mindössze két és egy feladatot kell fizetnie.

Poincaré brüsszeli tárgyalásai Theux-nél négy órán keresztül tartottak. Az ülést után Poincaré Albert királynál hosszabb kihallgatáson volt és holnap utazik Párisba.

Poincaré kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy tárgyalásairól semmi fölvilágosítást nem adhat, mert erre megesküdött.

Egyébként a francia megszálló hatóságok éreztetik a bueri gyilkosságban. Megtudták, hogy napokkal előbb német polgár keményen fogadkozott. A néhány francia katonát megöl. Kiszorva kiletét, lakására mentek, hogy megöljék. Felesége azonban tagadta ottlétét, azonban a szekrénybe rejtőzve megtalálták. Letartóztatták és többekkel együtt fogházba kísérték. Az elfogottak közül menekülni akartak, mire a katonák utánuk lőttek és kettőt megsebesítettek. A fogház előtt nagy néptömeg gyűlt össze az őrség felé nyomult, mire a francia őrség sortűzet adott az összegyűlt tömegre. A küzdelem színterén számos halott és sebesült maradt.

Női divat-szövetségben vezet Kertész Reklámüzlete Rimanóczy-utcán, ugyancsak az utcánál. Tisztelettelknek árkedvezmény.

A lakók szövetségének üdvözlő távirata a királyhoz

Megírtuk, hogy az erdélyi és bánati lakásbérlet szövetsége vasárnap tartott nagygyűlésen úgy határozott, hogy üdvözlő táviratot intéznek a királyhoz és egyben memorandummal fordulnak Florescu igazságügyminiszterhez is. A királyhoz intézendő üdvözlő távirat szövege a következő:

Ö Felsége I. Ferdinánd Királynak
Az erdélyi és bánati lakbérlet szövetségei folyó évi március hó 11. és 12-ik napjain Oradea-Maren megtartott kongresszusuk alkalmával első gondolatukkal a trón zsámolya elé járulnak s midőn Erdély és Bánát összes bérletinek a trón iránti törhetetlen ragaszkodását, szeretetét és hűségét tolmácsolják, egyben Felségedben látják a Kárpátokon túli polgárok minden igaz ügyének leghatalmasabb védőpajzsát.

Az erdélyi és bánati szövetségek központi szervezete nevében: Dr. Kiss Döme szenátor és dr. Pelle János elnökök.

Az igazságügyminiszterhez intézett memorandumban felsorolják azokat a követeléseket, amiket lapunk tegnapi számában közöltük.

A színház tavaszi műsortervei

Színházak életében mindenütt kritikus hónap a március. A közeledő tavaszi szezon csaknem hajszálnyit pontossággal szokta jelezni a téli jó konjunktúra ellanyulása. Természetes, hogy ilyenkor a direktorok fokozott gonddal igyekeznek műsorukat a legérdekesebb darabokból összeállítani. A nagyváradi színház direktora is elkészült már nagyjában tavaszeleji programjával.

Operarepizetek sorában legközelebb a Bohémek, Bajadér s a Bocaccio kerülnek a pompás, új szereposztásban. Már a jövő héten érkezik Nagyváradra Fotino román társulata.

Egyik délután ifjúsági előadásban, a rendes délutáni áraknál is olcsóbb helyarákkal kerül színre a „Kis lord”, melynek attrakciója Becz Mancsi fellépése lesz.

Prózai darabok közül két Budapesten nagy port vert szindarab vár közeli bemutatóra. Az egyik Földes Imre „Lányom hozománya ötszáz millió” című vigjátéka. Földes vigjátéka tulajdonképpen kurzus-ellenes propaganda, amennyiben izgalmas, de mindvégig derűs jelenetekben azt dokumentálja, hogy az ősi arisztokráciák éppúgy háborús konjunkturák, lavirozások, csalások útján keletkeztek, mint a jelen hadigazdag és sieber társadalma. A darab pesti előadásainak súlyos nehézsége volt ez a tendencia: több részlet törölni kellett, míg Nagyváradon a maga teljességében fogják bemutatni. A Földes-bemutató intímabb eseménye, hogy rendezését Parlagi igazgató vállalta magára. Husvétkor jön ki a Vigszínház legújabb éjféli kasszadarabja. Hennequin és Weber „Elefánt” című bohózat, melynek itteni sikeréhez a legvérmesebb várakozás fűződik. Ugyancsak husvéti esemény lesz Schaw nagyszerű komédiájának a Tanner John házasságának munkás-közönség előtt való színrehozatala. Az óriási rendezői feladatot, amelyet ez a mű megkövetel, Imre Sándor végzi.

Pálffy Gyula és Irén népszínművének, a „Kincsnek” bemutatóját még nem tűzte ki fix terminusra a direktor, mert a kitűnő író a nagyváradi előadás idejét a kolozsvári bemutatóval egvidőben szeretné megtartani.

Tárgyalások folynak több budapesti művész vendégszereplésére vonatkozólag is. Így elsősorban Sándor Erzsébet és Burián kamaraénekesek kötötték le magukat már eddig több estére. A Sándor-Burián vendégszereplés időpontját április végére, vagy május elejére szeretné az igazgatóság beállítani.

• Megtekintésre méltó a női köpeny, kosztüm-ruhaszövet raktára Rimanóczy-utcán Kertész Reklám-üzletében, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol. E cég szolid és megbízható!

APOLLÓ MOZGÓSZÍNHÁZ

14 Szerda
15 Csütörtök
16 Péntek

MISS BERYLL

Egy milliomos szeszélyei.

Társadalmi dráma 5 felvonásban.

Lya Mara
E. Kaiser Titz
Ernst Hoffman

Huszár Károly
(Puff)
Fritz Schulze

Kaphala minden fűszer, illetve és drogériában.

toztatása háromnegyed 5-től egynegyed 6-ig kippur kátán imádság a Cion-templomban fél 6 órakor, folytatásában a gyászistentisztelet 6 órakor. Az előjáróság.

* **Földadás Kisürögdn, Lessen és Apátiban.** Három biharmegyei községben kezdtek meg a kisajátítási munkálatoknak azt a részét, amikor a földet átadták az arra jogosultaknak. Kisürögdn, Apáti, Lessen községekben ment végbe ez aktus, amelyen megjelentek: Peter M. Julian prefektus, Grama Gábor tanácsos, Máthé György táblabíró, Mann Sándor főmérnök és a három falu jegyzője. Kisürögdn 320, Nagyürögdnől kisürögdniek részére 125, Lessen 125, Apátiban 125 holdat adtak át a népeknek.

* **A Katholikus Növendők Egyesületének délutáni.** A három Dante és az azt megelőző művészi kultur-délután még két, összesen 6 kultur-délután követi az idén a Kath. Növendők Egyesület rendezésében. A négy nívós délután folytatása 19-én és 20-án lesz. Mindkettő Petra nővér fog magaszármányalású beszédet tartani. Természetesen mindkét napon másról beszél. Tizenkilencedikén a megnyitót és szavakat az urilányok egyesületének tagjai fogják elmondani. A zeneszámokat Kürthy István cello művész és Czegléd Emmyke, a Patzko-zeneiskola növendéke látják el. Huszadikán a megnyitót beszédet dr. Némethy Gyula kanonok fogja mondani Petra nővér beszél a zeneszámokat a Patzko zeneiskola kiválóan képzett növendékei és dr. Krüger Jenő adják elő. Belépő díj nem lesz. Önkéntes adományokat köszönettel fogad az elnökség.

* **Robbanás a budapesti Klotild-palota előtt.** Budapesten tegnap este, mikor a Klotild-palota Kigyó-utcai frontja előtt a munkások az utcai burkolatot felszedve, a gázvezetéket javították, egyik munkás világító lámpásától a kiszűrődő gáz felrobbant. A robbanás négy méteres hosszúságban embermagasságnyra feldobta az utat törmelékeket. Öten súlyosan, sokan könnyebben megsebesültek.

* **Orvosi hír.** Dr. Rottmann Hugó fül-, orr- és gége-szakorvos, a wien polyklinika fülészeti (prof. Alexander) és orrgégészeti (prof. Macschik) osztályainak volt osztályos orvosa, tanulmányutjáról megérkezett és néh. dr. Balla Vilmos rendelőjében (Str. Reg. Ferdinánd 10.) rendelését megkezdte. Rendel fül-, orr-, garat-, száj-, gége-, légcső- és étcső-betegeknek 11-12-ig és 3-5-ig.

* **Nagyvárad birkózók sikeres szereplése Szatmáron.** A Szatmár város bajnokságáért f. hó 11-én lezajlott országos birkózó versenyen a Nagyvárad Athletikai Club birkózó gárdája három bajnokságot szerzett. Légsúlyban bajnok lett Hory, könnyűsúlyban Hidegkuti, közép a) súlyban Schenker. Helyezve voltak Rollinger Nagyv. Tőrekvés könnyű súlyban harmadik és Bodó Nac közép a) súlyban harmadik.

* **Halálozások.** Ifj. Mertz József életének 36-ik, boldog házasságának 6-ik évében elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 4 órakor megy végbe Rét-utca 25. sz. gyász háztól. Gyászolják bánatos özvegye szül. Kny Etelka, szerető szülei Mertz József és neje, valamint testvérei és számos rokonai.

Özv. Varju Ferencné 62 éves korában elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 2 órakor megy végbe Damjanich-utca 16. sz. gyász háztól. Gyászolják szerető gyermekei Varju Imre és családja, valamint számos rokonai.

* **Sohasem remélt változatos programot nyújt az Exelsior-bar** egyre szaporodó előkelő látogatóinak. Ferenczy Babystéptáncosnő egyike Budapest legismertebb starjainak, mártól fogva fellép az Exelsior-barban. Lehrer Aranka táncosnő szerződésére nagy áldozatába került a direktciónak, de megéri. Bogár Juci ismét ragyogtatni fogja kiváló tánc tehetségét az

Exelsior parkettjén, Frédivel, Budapest közkedvelt táncosával együtt. Kerekes Nusi, Sugár Rózsi, Várady Rózsi és a Laci és Juliette-pár, Ihász Miklós steptáncos pár továbbra is ott szerepelnek elragadó számaikkal a műsoron. Klein Feri kiváló hegedűs és Körben Antal zongorista külön érdekességet kölcsönöznek az Exelsior-bar estéinek.

* **Bombamerénylet egy bácskai német napilap ellen.** Ujvidékről jelentik: Tegnap este ismeretlen tettesek két bombát vetettek a „Deutsches Volksblatt” házára. Mindkét bomba felrobbant s teljesen elpusztította a lap nyomda berendezését. A tetteseket eddig még nem sikerült ki nyomozni.

* **Az amerikai konzulátusnak 1923. március 6-án közölt leirata alapján közöljük üzletfeleinkkel, hogy a konzulátus olyan Affidavitot (bevándorlási engedély) is elfogad regisztrálás végett, amelyn az amerikai közjegyző aláírása nincsen hitelesítve az amerikai törvényszéki hivatal (Clerk of Court) által. Tehát ezen legújabb rendelkezés értelmében a bevándorlási engedélyek érvényessége tekintetében semminemű változás nincsen. Ezért kérjük üzletfeleinket, hogy összes okmányaitkat erdélyi jogtanácsosunknak dr. Gáspár Miksa (Str. Nicolae Jorga No. 19.) mielőbb átszolgáltassák szíveskedjenek, hogy azok alapján a regisztrálási számot mielőbb elnyerhessék. N. Brück & Comp. Bukarest, a White Star Line. Red. Star Line és American Line romániai főügynöksége.**

* **Adomány.** Erdős Zsigmond, a vasöntőde igazgatója 500 leit küldött a zsidó kórház részére, mely összeget hálással köszöni az Elnökség.

Fleischer Györgyné urasszony 50 leit adott egyesületünknek, melyet hálással köszön a Gyermekekbarát elnöksége.

Az öt gyermekes asszonynak Balassa utca 2. N. N. 100 leit küldött.

* **Marinka, a táncosnő.** Az operett ujkori mesterei között egész specifikus helyet foglal el a berlini Gilbert Jean. Ő már régen hadat üzent a súlyos, nehézkes, az operastílussal kacérokodó operett-irányzatnak s új utra tért, — az igazi operett útjára, melyen földet alig érintő kecses, könnyed lábakkal jár. — vagy helyesebben mondva, táncol. Annyi bizonyos, hogy hamarosan báli termekben, mulatóhelyeken mást se akarnak hallani, mint a Marinka, a táncosnő tündérien szép, lenge, könnyed számait. Keringő, shimmy, one-step, induló, tangó, követik egymást benne. Táncolni jobban senki muzsikájára nem lehet. Kapható a Hegedűs Hirlap-iroda zeneműosztályában.

* **Még csak ma és holnap kerül színre a „Saját hálójában” című szenzációs sikerű Tábori egyfelvonásos és a teljes nagy műsor.** Az előadás pontosan fél 9 órakor kezdődik.

* **Öltöző asztala hiányos, ha nincs rajta Brázay kölnivíz.** Kapható mindenütt.

* **„OLLA” gummi a legtökéletesebb.**

* **Tavaszi angol uridivat öltönyt szövegekben nagy választékot talál Deutsch Posztóáruházban.** Címre figyelni! Kossuth-utca 1. (Sas-palota). Mindenféle béléstáruk uriszabóknak.

Március hó 22-én

POPA GRAMA

hegedű művész nagy koncertet rendez. Öfelsége Mária királyné legmagasabb védnöksége alatt, a hadiársvákvára a Kath. Körben.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Hermelines nő, bérleten kívül.
Csütörtök: Uj rokon, A) bérlet 87. szám. Ujdonság először.

Péntek: Uj rokon, B) bérlet, 88. szám. Ujdonság másodszor.

Szombat d. u.: Aladár nem számár, gyermek-előadás, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Nebántsvirág, Hajdu Erzsé fellépéssel, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Vasárnap délután: Gül baba, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Offenbach, Hajdu Erzsé fellépéssel, premier helyárakkal, bérleten kívül.

Hétfő: Tatárjárás, Hajdu Erzsé fellépéssel A) bérlet 89. szám, premier helyárakkal.

A hét összes előadásaira a jegyeket meg lehet váltani a színházi pénztárnál.

— **Hermelines nő.** Ma ötödször bérletszünetben kerül színre a Hermelines nő operette, mely zenéjénél, szövegénél, rendezésénél fogva minden előadásán igen tetszett a teljesen zsúfolásig megtelt nézőtér közönségének. A szerepeket minden alkalommal a bemutató szereplői játsszák.

— **Uj rokon.** Csütörtökön A) bérletben kerül bemutatásra Csathó Kálmán nagyszerű új darabja, az Uj rokon, e derűs finom vígjáték, melyben öt konzervatív felfogású nő hadat üzen az Uj rokonnak, mert ő a jelenkor divatját ölti magára. Az Uj rokont Jósika Mici fogja játszani, a darab többi szerepeit a drámai együttes kiválóitól fogjuk látni Tóth Elek rendezésében.

— **Nebántsvirág.** Hajdu Erzsével fog színre kerülni szombaton bérleten kívül premier helyárakkal a Nebántsvirág, melynek főszerepeit Hajdu Erzsé kívül Tolnai, Pogány, Daka, Harsányi, Madas és Stoll játsszák.

— **Offenbach.** A legszebb zenéjű operettek egyike, az Offenbach lesz vasárnap este a színház műsorán, ebben lép fel másodszor Hajdu Erzsé, aki Eugeniét játsza, a többi szerepeket Pintér, Erényi, Gróf, Perényi, Békési, Stoll és Pattantyus játsszák.

— **Tatárjárás.** Különös érdekességet kölcsönöz a hétfő esti Tatárjárás előadásának az, hogy Magyarországi önkéntest Hajdu Erzsé, Lörenthei főhadnagyot Tolnai játsza először a színpadunkon. Tolnai két új dalt fog énekelni a mulató jelenetben. Ugyerre, mint a Hajdu Erzsé többi fellépéseire nagy számban vásárolják a jegyeket.

MOZI

— **„Innocent” Dorian Filmszínház.** Pásztor Árpád, a népszerű magyar író, a filmen is hatásos, érdekfeszítő történetet nyújt. Innocent „ártatlanság” a leány neve, ki ártatlanságában embereket öl meg, sorsokat tesz tönkre, míg a gonosz varázst az igazi, tiszta szerelem meg nem váltja. A páratlan érdekességi film már csak ma és holnap látható a Dorian Filmszínházban.

— **Miss Beryll az Apollóban.** Ritka szép műsorral lép a közönség elé az Apolló mozgószínház. Miss Beryll a címe a mindenütt sikert aratott filmjátéknak. Lya Mara filmnek. Hollandia festői partjain mutatkozik be, mint vízholdéleány, a kedves játékaról ismert Lya Mara. A kis Beryllt egy milliomos szeszélye felső körökbe viszi, ahol mindenki megszereti, de különösen egy követségi titkár s ez ad mélyebb menetet a vidáman induló darabnak. A főszerepeket nem kisebb művészek játsszák, mint Lya Mara, Ernst Hoff-

Tennis-ütők és Tennis-labdák

raktáron kaphatók és azonnal megrendelhetőek

„HELLAS” sportfejlesztő és áruforgalmi r.-tárnál
Avram Iancu (Kossuth)-utca 14. szám

mann, Erich Kaiser Titz, Huszár Károly, Fritz Schmeze. Három napig lesz műsoron.

— „A milliomos néger.“ Sokan nem is tudják, hogy mily mulatságos dolog az, ha egy néger milliomos lesz. Aki kíváncsi rá, az menjen el ma vagy holnap a Dorian-Filmszínházba, hol az „Innocent“ című filmdrámát megelőzőleg a „Milliomos néger“ című bohózat látható, melyben Lubitsch Ernő, a „Boleyn Anna“ és „Faraó hitvese“ világhírű rendezője játsza a főszerepet.

Tőzsdei jelentések

Zürich, március 13. Nyitás: Berlin 258, Newyork 536, London 2522 fél, Páris 3250, Milanó 2565, Prága 1595. Budapest 0.17 egynegyed, Bukarest —, Bécs 0.0074 fél, Varsó 00.117.

Bukarest, március 13. Zárlat. Devizák: Páris 1330, London 1044, Newyork 224, Milanó 1055, Zürich 41 háromnegyed, Prága 663, Bécs 33, Berlin 114, Budapest 0.8.

Valuták: Márka 150—160, leva 118—120, font 1035—1045, francia 1340—1395, svájci 41 fél—42, lira 1025—1042, dinár 210—220, dollár 218—221, osztrák 31—34, magyar 7—7 egynegyed, szokol 630—650.

Budapest, március 13. Zárlat. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Amsterdam 12449, London 146, Milanó 153, Páris 196, Prága 95 fél, Zürich 595, Newyork 3150. — A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, március 13. Zárlat. Berlin 00.258, Amsterdam 212, Newyork 536, London 2562 fél, Páris 3240, Milanó 2522 fél, Prága 1595, Budapest 0.17 egynegyed, Belgrád 560, Bukarest 252 fél, Varsó 00.117 fél, Bécs 0.0074 fél.

Budapest, március 13. A budapesti értékpapírtőzsde záratai: Magy. H. 33.250, Osztrák 5075, Ang.-Magy. 4600, Agrár 1000, Leszámitoló 4950, Magy.-Olasz 970, Hazai 7650, Salgó 119.000, Rina 16.750, Közuti 1425, Déliv. 13.750, Államv. 47.000, Hermes 47.000, Ingatlanb. 19.800, Forgalmib. 1300, Kereskb. 59.000, Bosnyák Agrár 2800, Magy. Ált. 10.000, Hazai 80.000, Borsod-Misk. 14.500, Concordia 8700, Első Budp. gőzm. 45.000, Gizella gőzm. 7250, Hungária gőzm. 235.000, Beocsini 27.800, Eszt.-Szászv. 60.000, Kohó 85.000, Drasche 41.400, Magnezit 348.000, Ált. Kész. 337.000, Urikányi 200.000, Adria 71.000, Atlantika 16.750, Levante 158.000, Tröszt 23.500, Csáky 5800, Fegyvergy. 290.000, Ganz-Dan. 2.625.000, Ganz-Vill. 375.000, Lang 50.000, Lipták 5875, Schlick 18.490, Oszt. Isz. 36.000, Baróti 3350, Egy. Izzó 108.000, Guttmann 22.500, Klotild 12.200, Magy. cuk. 498.000, Österm. 73.000, Gumnygy. 36.500, Magy. vas. 12.000, M.-Vás. petr. 8100, Neuschloss 1475, O'fa —, Olai 16.500, Szlavónia 5700, Anglo 9500, Teudloff 12.500, Egy. fa 1200, Wörner 5650, Lignum 9500, Zabolai 26.750, Egy. Tak. 6000, Rös-

SZILÁGYI ERNŐ értesíti amelyentisztelt hölgyközönséget, hogy külföldi bevásárlási útjáról megérkezett és a női divat utolsó újdonságait hozta.

LEGUJABB

A magyar jóvátétel kérdése az angol parlamentben

Szigoru katonai intézkedések a Ruhr-vidéken

Berlin, március 13. A Ruhr-vidéki Buer városkában, ahol regnap a két megölt francia tisztet találták, tegnap szigorított ostromállapotot hirdettek ki. A lakosoknak csak a kocsiúton lehet járni, a járdahasználat tilos. Senkinek kezét nadrágzsebében tartania nem szabad. Mindenki, aki az utcákon közlekedik kariát lógatva, tenyerét kifelé kell tartania. A vizsgálat más forrásból származó jelentés szerint azt állapította meg, hogy a katonák egy vendéglőbeli összekülönbözésből kifolyólag bosszúból lötték agyon. Közben a gyilkosság gyanúja miatt letartóztatott

seimann 14.500, Schuller 9500, Papir 6000, Boni 33.500, Malons. 2350, Zentaro-kányi 24.950, Rézbányai 10.950, Egis 4900, Föld. Hit. 37.000, Merkurb. 1100, Merkurf. 1700, Viktória 62.000, Ocean 13.000, Koburg 12.500, Globus 5000, Danica 16.600, Belvárosi 2600, Györffy 1900, Flóra 32.000, Borsodi 33.000, Mútrágya 70.000, Karton 30.500, Magnezit 269.000.

— Tőzsdei megbízásokat lelkiismeretesen fogadosít Z a k a r Ferenc bank és váltóüzlet, Budapest, Szabadság-tér 7. sz.

Halkuló vágyak

— A „Nagyvárad“ eredeti regénye. —

Írta: Forró Pál.

14

János halkán válaszol:

— Ne haragudjon, Klárka... valami súlyos kellemetlenségem volt... üzleti dolog... még nem tudtam megszabadulni a hatásától. Ha jó akar lenni, ne vegye észre a szórakozottságomat, vagy engedje meg, hogy magukra hagyjam magukat!

— Még csak az kellene! csattant fel Klári. Mondhatom, nem éppen rokonszenvesen mutatkozik be a barátom előtt!

— Kérlek, szóltam közbe, ha Gács úr távozni akar, ne tartsd vissza!

Klári olyan szemekkel néz rám, mint egy felmérgetett baziliszkus kigvó.

— Pardon szívem, sziszegi, de ez már csak a kettőnk dolga és mi nem veszünk össze, úgy-e János, bármilyen biztató példa is van előttünk?

Erélyes mozdulattal felállok és azt mondom:

— Akkor hát én megyek el!

János halálra váltan dadogja: Kérem, borzasztóan sajnálom...

Nyugodtan ránézek:

— Nincs mit sajnálnia, uram! Ön semminek sem az oka, de én már az autóban megmondtam Klárinak, hogy ma kiállhatatlan hangulatban vagyok!

Klári vérgigéértve, gyűlölködve néz rám:

— Kérlek, ha annyira nem iól érzed magad velünk, elnehetsz!

János megzavarodva, lelkéig feldúlva nvúl a kezem után, hogy megcsókolja. Látom Klári megdöbbsent arcát és úgy tesz, mintha nem venném észre János mozdulatát, elkerülöm és már megvek is. Csak a fejemmel biccentek feléjük.

Kint az utcán egyszerre elhagy az erőm. Egy kapu alá kell futnom, mert hangosan sirva fakadok. Egy férfi jön le a lépcsőn, csodálkozva néz rám, néhányszor megfordul, látom, hogy szeretne megszólítani. Kissé összeszedem magam, dacosan felkapom a fejem, azért sem!

Itthon: idegroham, anyám iaiveszékel, mindenfélét próbál és tiltakozásom ellenére telefonál Farkas doktornak. Nem értenek meg, nem látják, hogy magányra, csöndre van szükségem, megőrülök, ha embert látok. Csak essünk gyorsan túl

bueri polgárokat a francia katonák súlyosan bántalmazták. Közülök Burchof rendőrtisztviselő bántalmaztatása közben vizsgálótt. Ezért pár pillanat múlva a bueri városháza előtt kivégezték.

London, március 13. Az angol alsóházban az interpellációra Baldwin kijelentette, hogy Magyarország készpénzben fizeti az ellenőrző-bizottságok költségeit, ezenkívül jóvátételi költségekre harmincezer fontot. Eddig Magyarország harminchatmillió arany koronát rótt le, ami-ből Olaszország, Csehország, Románia és Jugoszlávia részesültek.

mindenen, a morfiuminjekción, a brómon és akkor végre egyedül maradok a szobában...

Kilenc óra! Megint kopognak az ajtón. Kínzottan kérdezem, hogy ki az? Tass lép be, csupa félénk alázat, aggodás.

— Farkas doktortól hall m, hogy nem iól érezte magát! Eljöttem megkérdezni, hogy jobban van-e?

Felbőszít ennek az embernek a jósa-ga. Mi jögon sajnál engem? Én nem akarom, hogy engem sajnáljanak. Senkinek sincsen köze az én legszemélyesebb harcomhoz. Mit értenek ezek az ostoba kal-márek a lélek válságaihoz? Hogy értenék meg azt, hogy én Jánost még mindig szeretem és hogy ezt nem lehet semmiféle lo-likával, érveléssel, erkölcsi leckéztetéssel megváltoztatni?

Hűdegen válaszolom: Köszönöm Tass úr, muló idegesség volt, már egészen jól érzem magam!

Látom rajta, hogy zavarban van, szeretne még valamit kérdezni. Valósággal beleizzad, amig kimondja:

— Nincsen valamire szüksége, kedves doktor kisasszony? Olyan szívesen áll-nék rendelkezésére... Hoztam izé... né-hány kis virágot, az előszobában hagy-tam!

— Köszönöm, ön igazán végtelenül figyelmes és szeretetreméltó!

És magamban unom, rettenetesen, el-viselhetetlenül unom a jelenlétét, kiabálni szeretnék, hogy menjen már, hagyion bé-kében, nem kell sem a szánalma, sem az ajándéka, nekem csak a szenvedéseim kellenek, amelyek szépek, gyönyörűek, mert tőle erednek!

Végre elmegy, sóhajtozik, csupa ide-gesség visszafóított indulat... Hai, mi-lyen elégtétele lesz neki, ha majd néhány nap múlva azt olvassa, hogy János más-nak lett a vőlegénye! Gyűlölöm Tasst azért a diadaláért, mert azt hiszi, hogy mégis ő volt az okosabb, a bölcsőbb...

Pedig én tudom, hogyha előlről kezd-hetném, akkor is így történe újra min-den. (Folyt. köv.)

Hegedű, zongora, cselló
és minden más kotta meg van a
Hegedű Hirlapiroda
Zenemű osztályában.

Fájdalomtelt szívvel tudatjuk minden rokon, barát és ismerőseinkkel szeretett jó édesanyánk

özv. Varju Ferencné

f. hó 13-án történt gyászos elhunytát.
Megboldogult földi maradványait f. hó 14-én d. u. 2 órakor, a róm. kath. egyház szertartása szerint fogjuk a Rulkovszky temetőbe szeretett férje és leánya mellé elhelyezni.

Béke poraira.

Varju Imre
és családja.

Eladó

tanyabirtok, vendéglő, kávéház, szőlők, beköltöztető házak.

Keresünk

szőlőket, házakat, bérleteket.

Közvetítünk

mindennemű eladást és vételt.

Vizumoztatunk

utleveleket bármely konzulátusnál.

„ARGUS” Ügynökség

Nagyvárad, Balassa tér 3. Lukács Gy.-u. sarok

Meghívó

A „Csontaházi és Nagymarosi Erdőipar Rt.” nagyváradai bej. cég f. évi március 27-én délután fél 6 órakor saját iroda helyiségében (Gerliczy-utca 5. sz. a.)

évi rendes közgyűlést

tart, amelyre a f. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy az alapszabályok 18. §-a értelmében azok, akik szavazati jogukkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a nem járt szelvényekkel együtt a részvénytársaság pénztáránál letétbe helyezni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
 2. Az 1922—23. üzletévről szóló zárószámok, mérleg, nyereség és veszteség-számla előterjesztése és azok elfogadása feletti határozathozatal.
 3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére megadandó felmentvény tárgyában.
 4. Határozathozatal az ezidei nyereség novafordítása tárgyában.
 5. Alaptőke felemelés és az alapszabályok módosítása.
 6. Igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.
 7. Esetleges indítványok.
- Nagyvárad, 1923. március hó 13-ik napján.

Az Igazgatóság.

Vidéki amatőr fényképezők
legolcsóbb bevásárlási forrása

POLITZER IGNAZ áruház

Nagykároly. Alapítotott 1896. évben
Vidéki szétküldés! Kérjen árjegyzéket! — Gyári árakat!

Pályázati hirdetmény

Az Oradea-Márei állami gyermekmenhely gondnoksága folyó évi március hó 15-iki határidővel husz, fűszer, kenyér és tej szállítási pályázatot hirdet.

Pályázni szándékozók írásbeli ajánlataikat — az árak megjelölésével — az állami gyermekmenhely gondnoki irodájában nyújtják be március 15-én d. e. 10 óráig.

Pályázók felvilágosításokat szintén a menhely gondnoki irodájában kaphatnak.

Azifol de copii
Oradea-Mare.

Meghívó

A Rimanóczy Műbutor és Parkettgyár r.-t.

I. évi rendes közgyűlését

f. évi március hó 22-én, délután 4 órakor tartja a Nagyvárad Takarékpénztár helyiségében, melyre a tisztelt részvényeseket ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1922. üzleti év eredményéről.
 2. A felügyelő bizottság jelentése az 1922. évi zárószámok megvizsgálásáról, a mérleg megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
 3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
- A mérleg eredeti példánya f. évi március hó 15-től kezdve a r.-t. irodájában, Széchenyi-tér 1. szám alatt, a részvényesek által megtekinthető.

Oradea-Mare, 1923. március 13.

Az Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 11, 12, 14, 15-ik §-aiból: Érvényes határozat hozatalára a közgyűlésen legalább 4 olyan részvényesnek kell jelen lenni, kik az alaptőkének legalább kétharmad részét képviselik.

Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg a társaság pénztárába részvényeit szelvényeivel együtt letenni, hol az illető szavazat mennyiségéről térítvényt kap.

Hatóságoktól vagy nyilvános számadásra kötelezett vállalatoktól kiadott letéti igazolványok az eredeti részvények helyett a közgyűlésen résztvevési jogot adó letét gyanánt fogadtatnak el.

A részvényesek szavazási jogukat személyesen vagy meghatalmazott részvényesek által gyakorolhatják.

A részvényes által adott meghatalmazáshoz elegendő, ha a letéve a nyert tényleg üres hátirattal látja el.

Mérleg száma: Vagyon: Készpénz 35 349 77, értékpapír 64 600 —, adóssok folyószámlái 2 703 891 68, készletek: lerakatoknál 579 999 46, butorok 1 978 347 93, parketta 2 735 881 25, fűrészfűrő 198 185 90, különféle anyagok 587 144 30, összesen 6 079 508 84. Butor, parket és fűrészfűrőtelep: ingatlan 2 817 963 39, gépek 1 571 028 69, hajtószerkezetek 66 177 80, szerszámok 436 298 40, ló, szekér, autók 225 230 29 összesen 5 116 698 57. Vagongyár építkezés alatt: telkek 700 000 —, felszerelés 218 767 50, építkezés 240 903 74, különféle 80 890 — összesen 1 240 061 24, összesen 15 240 110 10. — **Teljes: Részvénytőke** 3 000 000 —, tartaléktőke 500 000 — lei, adóttartalék 60 000 — lei, hitelezők folyószámlán 11 419 412 87, 1922. évi tiszta nyereség 260 697 73, összesen 15 240 110 10.

Nyereség és veszteség számla: Veszteség: kamatok 643 751 — lei, munkabérek 1 161 334 76 lei, tisztii fizetések 188 500 — lei, üzemi költségek 502 217 28 lei, különféle költségek 113 349 64 lei, betegpénztári díjak 10 578 06 lei, adók 61 395 96 lei, hirdetések 29 592 — lei, ló, szekér és autók 207 245 43, Gő fűrészelési költségek 278 081 56, Felhasznált anyagok 484 476 87, Leírások: ingatlanból 57 509 45, Gépekből 48 588 51, Szijaktól 16 542 20, Szerszámokból 48 477 60, Autókból 15 000 — Összesen 186 117 76, az 1922. évi tiszta nyereség 260 697 73, összesen 4 127 338 04. **Nyereség: Eredmény butor** számlán 2 731 177 22, Eredmény parketszámlán 1 896 180 82, összesen 4 127 338 04.

Oradea Mare, 1922. december 31.

Rimanóczy László s. k. pénztárért, Rimanóczy Kálmán s. k. vezérigazgató, Scherz Károlyné s. k. könyvelésért. Igazgatóság: Mihályi Tivadar s. k. elnök, Horváth Árpád s. k. alelnök, Rimanóczy Kálmán s. k. vezérigazgató, Bocsaánczi László s. k. Dr. Győry József s. k., Jankó József s. k., özv. Rimanóczy Kálmánné s. k., Rimanóczy László s. k., Reiter József s. k., A felügyelő-bizottság: Mina János s. k., dr. Mihályi Lajos s. k., dr. Szemes Ferenc s. k., Scherz Károly s. k.

Videk
sok előnye
m i o t t

PALMA

MEGNYILT

„FAVORIT”

cukorka különlegesség és déligyümölcs áru

Unirii (Szt.-László) - tér 6 sz.

Szíves partifogást kér

531

Sch. AUSLÄNDER MARISKA

Vegytisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal.

ELVALLALOK

mindennemű felső ruha

TISZTÍTÁST

ugyszintén ruhafestést

BORGOS SÁMUEL

România. Primăria comunei Tinăud, Plasa Aleșd Județul Bihor.

No. 888—1923.

Publicațiune de licitație.

În temeiul hotărârei al corpului reprezentativ din comuna Tinăud se vor vinde prin licitație publică realitățile în prot. cărț. funduare No. 3. din Tinăud sub. No. top. 307—308 casa în cari să afli crisma cu intravilanul.

Licitație se va ține în comuna Tinăud (Plasa Aleșd) la primăria în ziua de 4 April 1923. la orele 9 a. m.

Edificiul este situat lângă soseaua națională spre Cluj.

Prețul de estimare este 50 000 lei. Participanți vor depune 5000 lei vadiu.

Condițiunile de licitație se vor primi sub oarele oficiale în oficiul notarial din Aleșd.

Se susține dreptul Ministerului de a aproba sau respinge rezultatul licitației.

Arverési hirdetmény

Tinăud község képviselő-testületének határozata értelmében nyilvános árverésen eladatik a Tinăudi 3. szíjkeben 307—308. hrsz. alatt felvett ház és bértelek, melyben a községi korcsma van.

Az árverés 1923. április hó 4-én d. e. 9. órakor fog megtartatni Tinăud község (Élesdi járás) házában.

Az épület a cluji országút mentén van.

Az ingatlan becsértéke 50 000. Az árverésen résztvevők 5000 lei bántópenzt tartoznak letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők az élesdi körjegyzői irodában.

Fenntartatik a Ministeriumnak az árverés eredményének jóváhagyási, vagy megsemmisítési joga.

Tinăud, la 7 Martie 1923.

Zoltan Calmar
notar.

Gavrilă Sabau
primar.

A „NAGYVÁRAD” A PRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 1 50 lei, vaslagabb betűvel 3 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

Lakás

Iroda Pável utca 5. Tud külön bejárattal butorozott szobát, esetleg konyhahasználattal. Beköltözhető házakat helyben és vidéken, szőlőket, birtokokat, szőlő lakásokat, üzlethelyiségeket, malmokat, szőlőket. Pénzkölcsönt betéti ázsára folyóitunk. Válsunk fordításokat, utlevélügyeket. 47

Elszeréném Szaniszló-utca vége felé lévő két szobás, fürdőszobás lakásomat 3 szobás központban vagy ahhoz közel lévő modern lakással. Magas lelépést fizetek. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Lakás” jelíggel e kéretnék. 2

Szalontal lakásomat elcserelem várad 2-3 szobásért. Cim a kiadóban. 134H

Alkalmazás

Téglaégető, egyben felügylet felvétele. Kisvasuti szinpár megvételre keresetnek. Tégla kapható. Rósenberg Jenő Tégla gyárosnál Nagykároly. 49H

Főzéshez érő mindenest keresek azonnaltal vagy 15 re Füzes utca 12 sz. 49H

Kis családhoz keresek főzni tudó mindenest magas fizetéssel Cim a kiadóban

Intelligensebb leány, ki a varráshoz is ért, házi kisasszonynak ajánlkozik, esetleg nagyobb gyermekek melé Cim a kiadóban. 163

Éjszakára ujság- és könyvtáros felvétetnek a Hegedüs Hirlapirodában. 130H

Gyakorlott gyors- és gépirónő felvétele Dr. Kepes ügyvédi irodájában, Telek-utca 8. 149

Feltétlen tisztá butorozott szobát keresek azonnaltalra. Cimeket a kiadóba kérek. 159

Nagybank önálló német-magyar levelezője állását változtatná. Szíves megkereséseket „Elszöngu munkoró” jelíggel a Hegedüs Hirlapirodába kér. 150H

Jól fiző mindenest azonnaltal belépésre keresek, Sándor-utca 15. D. Magaryani. 151H

Szakácsnő, ki takarításban segédkezik, felvétetik Szaniszló-u. 18. 153H

Szabónő házakhoz olcsón ajánlkozik, Feuerstein, Kisepece-u. 18. 143

Intelligens német vagy magyar nő keresetlik délutánra 3-6 ig 10 éves kislányhoz, Waldmann, Rákóczi ut 55. I. em.

Victoria
Írógép
új, látható írásu, olcsón
eladó
a Hegedüs Hirlapirodában.

Nyug, tanító, perfekt magyar német, gyermekes családba ajánlkozik — helyben vagy vidékre — házitanítónak. Egyben bizalmi állást betölt, ill. irodai munkát is végezhet. Szíves ajánlatot kér „Seneca” cimre a kiadóhivatalba. 162

Adás-vétel

Házak eladók. Házaiddal megbízásokat vállaltunk. — Köszönetet megköszönünk. Magánpenzeket jutalékkal kifizetünk. Adásvételi Rtg. Parci Traian 12. — Értékesítés délután. 8

Vászon ágyhuzatok, ingek, fehérneműk, különféle közimunkák jutányosan eladók. Zárda-utca 1. szám. 11

Több magánház eladására megbízásom van. Reflektánsok adják le címüket a „Nagyvárad” kiadóhivatalába igényük megjelölésével „Magánház” jelíggel. 3

Hét házhely a Képtalan-sor és Erzsébet liget között március hónapban jutányosan eladó. Érdeklődni lehet Halász utca 5. szám. 8

Eladó uri utca közepén ház 4 négyszöglet terület esetleg egy szobás konyhás lakás elfoglalható 125 ezer lei. Weiss Gizi közvetítő iroda, Nyomda-utca 4. sz. 9

Eladó magánház Szaniszló utcán modern 3 szoba előszoba mellék helyiség nem beköltözhető 120 ezer leiért Weiss Gizi közvetítő iroda Nyomda-utca 4. 10H

Elfoglalható házat vennék, csakis tulajdonosok ajánlatát kérem „Ház” jelíggel a kiadóba. 1

Egy sötétkék gummikerek, lekapcsolható gyermekkorú eladó, Kálvária u. 11. Ugyanott egy Schöberl ágy megvételre kerestetik. 156H

Makulatura papír nagyobb mennyiségben kapható. Cim a kiadóban 144

Eladó egy kijátszott finom háromnegyedes mas terhegedű. Megtekinthető 12-1 ig Kovács Rezsiniél, Szabadság u. 9. 158

300 drb ekácsa (szerzőmának, oszlopnak alkalmas) kisebb tételekben a helysínen árverésen elad folyó hó 15-én reggel 9 órai or Hornyánszky, Hegyközpályi 101

Óres láda olcsón eladó a Hegedüs Hirlapirodában. 93H

Tő kölymőrő hegyoldalon eladó egy kis hold föld. Értékesíteni Dicszeginél, Bunyitai liget 32 sz. 160H

2-7 lóerős villanymotor indító ellenállással, eladó, Sunfield, Strada Vlahuta 29. 145

Bürgundi répa eladó 80-tól 100 mázsáig. Cuza-voda (Szacsavay) utca 89. 157

Valódi fehér, szürke, fekete rókák eladók, Masits szűcs, Uri utca 43. 148

Eladó birtok, kisajátításon átment, 300 katasztrális hold, 10 hold erdővel. D. Suhajda ügyvéd, Sal F. u. 8. sz. 152H

Szilvalekvár jutányosan áron ládánként is kapható, Várház utca 28 sz. 155H

Alkalmi vőtel. Látható írásu írógép, külön szerkezet, 6500 leiert eladó a Hegedüs Hirlapirodában. 161H

Kálvária-utca 34. számú ház eladó. 20 000 lei rejt maradtat 10% mellett 10 évig. Adásvételi R. T. Parci Traian, Széchenyi-tér 12. Értékesítés délután 4-ig között.

Egy szállodának való emeletet bérlő a központban olcsón eladó. — Cim Közvetítő Iroda, Pável utca 5. 12

Rákóczi-uton jó menetű üzlet ital és trafik joggal, fényesen berendezve, esetleg áruval vag anélkül eladó, vagy társ kerestetik 150 ezer leire Weiss Gizi közvetítő irodájában Nyomda-utca 4

Puha öltözék keres megvételre a Sonnenfeld Adolf R. T. Szilvágyi Dezső-utca 1

Költözés

Jumper-ek és horgos ruhák készítését legújabb divat szerinti a legszebb kivitelben készitünk. Hainai 34 kai Mór-utca 2. 138

24% kamatra keresek magánpenzt teljes fedezettel. Adásvételi Rtg. Parci Traian (Széchenyi-tér) 1. Értékesítés délután.

Periza, smyrna, torontó szőnyegek javítását elvállalom, Balla, Füzes-utca 154

Rendelen tudja más, hogy leggyorsabban leltal el

Elvétel és vinnak

Kolozsvári, Brassó-ban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA futáirodaja

Palacs (volt Pannónia) kávéház.

Eladó házak

Kolozvári-utca 34. óta fennálló pékség, ital, fűszer, liszt, 3 szobás modern lakás, elfoglalható az egész 350 oz Berkovits utca elején ház beköltözhető 2 szob 70 ezer lei, modern 3 lakos fürdőszobás ház csere lakással elfoglalható 3 szoba fürdőszoba 1 ezer lei. Vannak a vár minden utcáján kisebb nagyobb beköltözhető házak 30 ezer leitől 1 millióig tudok szőlőket, birtokot, 1 és két szobás azonnaltal elfoglalható lakásokat, butorozott szobákat, üzleteket. Ha lakást háztöredéket, szőlőket, butorozott lakást eladni, kiadócsere, eladni akarja, forduljon bizalommal hozzám délután azonnaltal csak értesíthetem el, bizománba bármit elfogadok.

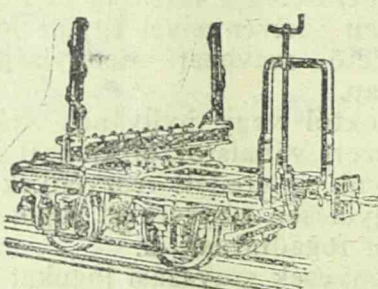
Weiss Gizi közvetítő iroda, Nyomda-utca 4. sz. Szaniszló-utca sarok.

„FERROSTAAL”

BUKAREST BERLIN HAGA

Képviselet: URSZINY PÁL mérnöki Iroda

Oradea-Mare, Strada Postel 21.

Sinek
Erdel Truck kocsi
Billenő kocsi
Apró anyag
Henschel lokomotiv

Kereskedők figyelmébe!

Nagyobb tétel 1. Burmah rizs napl áron alul eladásra kerül. — Rendeléseket szákonként elfogad a **Nagyvárad Aranyár R. T.** Nagypiac téren vagy **Aczel Sándor** Irodája, Deák Ferencz-utca 5. szám.

ELADÓ fűszerüzlet, italmérés, pékség pektüzlettel, modern lakással, hall, fedett üveg folyosó, 300 hl befogadóképes pince, 6 wagon terményt elhelyező magtárszár szellős padlás, teljes lakás parkettes, 10 lakás, évi behozadék, 200 000 lei, 3 modern utcai szoba, előszoba, fürdőszoba azonnaltal elfoglalható. Korcsma, fűszerüzlet, kávéház, mind elfoglalható lakásokkal. Szobák, üresen és butorozva, két és egy szobás lakások. Cséplőgép 6 HP. teljes garnitúra. Házak 60 ezertől 1 és fél millióig eladók.

BÚS ÉS FARKAS

általános kereskedelmi Irodája
Nagypiac-tér, Str. Casteluului (Várkapu-u.) 8.

Makói dughagyma, fokhagyma

továbbá uradalmi nemesített kerti magvak és vetni való krumpli kapható nagyban és kicsinyben **Schwarz**, Strada Cuza Voda (volt Szacsavay-utca) 11. szám alatt

Keresünk

anyagi és erkölcsi garanciákkal bíró, jó referenciákkal rendelkező személyt a

Societate de Navigatiune TRANSIT (hajózási társaság)

București, Calea Griviței No. 153

a COMPANIA THE ROYAL MAIL vazérképviselete

nagyvárad fiókjának létesítéséhez

gőzhajó jegyek eladására és áruk és podgyászok expedálása céljából. 554

Elegáns magyar gyártmányu automobilonok

MAG

netto 137.500 lei

Forduljon a R. MANOEL & Cie céghez

Bukarest, Str. Leonida 7.